

ZAKLADI POHORJA

Kamnine, minerali in kristali Pohorja kot gradiva v slovenski arhitekturi in pri urejanju mestnih površin

Pohorje je največji masiv magmatskih in metamornih kamnin v Sloveniji, ki v geološkem pogledu izstopajo iz sicer pretežno »sedimentne« Slovenije. Na Pohorju lahko opazujemo najstarejše slovenske kamnine, ki na svojih plečih nosijo dobrih 400 milijonov let. To so preobražene kamnine, ki so zastopane s pisano paletno masivnih in skrilavih različkov. Teh »stark« v takšnem obsegu drugje po Sloveniji ne bomo našli. V njih se skrivajo številni, tudi dragi in okrasni minerali, in celo takšni, ki so Pohorcem v preteklosti dajali rudarski in steklarski kruh. Znotraj obroča starih metamornih kamnin osrednje Pohorje gradijo mnogo mlajše in po nastanku popolnoma drugačne kamnine. Magmaške »mladenke«, ki štejejo komaj 18 milijonov let, tvorijo nežne obline Pohorskih vrhov in pobočij. Med njimi najbolj izstopa čizlakit, ki je prava svetovna kamninska posebnost. Pohorje pa se lahko pohvali tudi s sedimentnimi kamninami. Te so najmlajše – pravi »otročički« v primerjavi z ostalimi, jih je malo in se bolj za vzore pojavljajo na obrobju Pohorja.

Naravni kamen pohorski tonalit pomembno vpliva na prepoznavnost in identiteto slovenskih mest, predvsem njegova estetska bela žila na urbano sivi podlagi. Še danes se najpomembnejše zgradbe v glavnem mestu in drugod po Sloveniji gradijo v tem kamnu. Odgovorna naloga je, da se tako plemenito gradivo ohrani za prenovno arhitekturne dediščine in ohrani za estetske dosežke v današnjem času.

Pohorje, to izjemno zanimivo in bogato območje, je povežalo med seboj tri inštitucije - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Prirodoslovni muzej Slovenije in podjetje Mineral d.d.. Nastala je poučna in zabavna knjižica *Geološki zakladi Pohorja*, ki na zelo preprost način razlaga in poskuša bralcu približati včasih zelo zapleteno geološko zgodovino Pohorja. V tokratnem predavanju vam bodo mag. Mojca Bedjanič, geologinja na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave, dr. Miha Jeršek, muzejski svetovalec Prirodoslovnega muzeja Slovenije in mag. Igor Cotič, arhitekt v podjetju Mineral d.d., predstavili nastanek in vsebino omenjene knjižice ter geološke zaklade, ki jih Pohorje skriva.

Vabimo vas, da se nam pridružite na predavanju in razpravi:

v četrtek, 21. januarja 2010, ob 13.00
v knjižnici Urbanističnega inštituta Republike Slovenije,
Trnovski pristan 2, Ljubljana.

Brezplačno predavanje bo v slovenskem jeziku.